

RINGNES' BÆREKRAFT- RAPPORT 2016

RINGNES
Part of the Carlsberg Group

INNHold

Introduksjon

Cees 't Hart, CEO, Carlsberg Group	3
Norge Rundt.....	4
Anders Røed, administrerende direktør, Ringnes AS	5
Globale mål.....	6
Resirkuleringskultur i Ringnes.....	7

Prioriterte områder

Energi & Karbon – fakta, tall og måloppnåelse.....	8
Energi & Karbon – mot et karbonnøytralt Ringnes	9
Energi & Karbon – grønn planlegging.....	10
Energi & Karbon – ølflasken som er laget av tre.....	11

Vann – fakta, tall og måloppnåelse.....	12
Vann – vannutfordringen.....	13

Ansvarlig forbruk – fakta, tall og måloppnåelse.....	14
Ansvarlig forbruk – øl skal nytes, ikke misbrukes.....	15
Ansvarlig forbruk – skal det være en Munkholm?.....	16
Ansvarlig forbruk - kompetanseløft gir bedre ølkultur	17

Helse & Sikkerhet – fakta, tall og måloppnåelse	18
Helse & Sikkerhet – trygg trailer, alkolås	19

Ringnes' kompass.....	20
Ansvarlighet i praksis.....	21
Omstilling og overtallighet	22
Samfunnsøkonomi.....	23

LEDER

Setter kursen

Ved vårt bryggeri i Dali installeres det 8000 solcellepaneler, som bidrar med ren, fornybar energi.

Cees 't Hart, CEO, Carlsberg-konsernet

Bærekrafttenkningen står mitt hjerte nær. Den er også en sentral del av Carlsberg-konsernets formål, eller «purpose», som handler om at vi skal «brygge en bedre nåtid og framtid». I 2016 inkluderte vi bærekraft i vår nye konsernstrategi, SAIL'22, som en del av vår ambisjon om å utvikle en vinnerkultur i virksomheten.

I perioden fra SAIL'22 ble lansert, har jeg sett mange eksempler på pionerånden dette selskapet er tuftet på. Vår grunnlegger J. C. Jacobsen, var ikke bare opptatt av å utvikle bryggerivirksomheten, han ville også gi tilbake til samfunnet. Denne holdningen er grunnlaget for det som i dag er vårt «purpose». I dag videreføres arven etter ham gjennom våre bærekraftaktiviteter, slik at vi kan bidra til en bedre framtid i alle markedene vi brygger og selger våre produkter.

2016 – året da globale initiativer som Paris-avtalen og FNs 17 bærekraftsmål så dagens lys – var det ekstra hyggelig å være initiativtaker til et forskningssamarbeid med dyktige organisasjoner som Business for Social Responsibility, Carbon Trust og World Wildlife Fund (WWF). Sammen skal vi finpusse vår bærekraftstrategi og definere nye ambisiøse mål, som blir annonsert senere i år.

Våre bærekraftanalyser pekte ut de fire satsingsområdene med størst innvirkning på både vår egen virksomhet og samfunnet. Dette er

energi og karbonutslipp, vann, ansvarlig forbruk og helse og sikkerhet. Jeg er fornøyd med fremdriften vi har hatt innen de tre første områdene. Men, jeg kan dessverre ikke si det samme om helse og sikkerhet. Det gjorde vondt å få høre meldingen om at en Carlsberg-ansatt og fire innleide arbeidere og vikarer mistet livet i 2016. Vårt klare mål er å ha en bedriftskultur som ikke aksepterer ulykker, og vi kommer til å forfølge dette målet med fornyet styrke i de kommende månedene og årene.

Når jeg ser tilbake på 2016, må jeg si at noe av det jeg er mest stolt av er krybbe-til-krybbe-sertifiseringen av Kronenbourg 1664-flasken og vår solenergiinstallasjon i Dali i Kina. Vi fortsatte også å fremme ansvarlig forbruk, med målrettede initiativer. I forbindelse med Global Beer Responsibility Day, fikk jeg være med de danske Natteravnene, og jeg må si at deres engasjement imponerte meg. En annen viktig hendelse var lanseringen av et konsernprogram som skal sørge for de nødvendige kulturelle endringene knyttet til strategien Sail'22.

Vi har investert i en rekke bærekraftprogrammer i 2016, og jeg ser fram til at disse blir realisert i 2017. De omfatter utviklingen av bærekraftig emballasje, og implementeringen av teknologier som skal redusere vårt vannforbruk og øke bruken av fornybar energi.

Og i en bredere sammenheng skal naturligvis Carlsberg-konsernet fortsette å støtte FNs Global Compact og implementeringen av dens ti prinsipper. Vår bærekraftrapport fungerer som vår årlige framdriftsrapport og svarer på våre forpliktelser om åpenhet og transparens. Verden kommer til å se ganske annerledes ut i 2022 – året vår SAIL'22-strategi legger til havn. Mye kan skje mellom nå og da, men jeg er overbevist om at kursen vi har satt, setter oss i posisjon til å fortsette bryggingen av «Probably the best beer in the world», og gjøre Carlsberg-konsernet enda mer attraktivt for aksjonærer, medarbeidere og samfunnet.

Cees 't Hart
CEO, Carlsberg-konsernet

Norge rundt 2016

Markedsandel øl:

54%

Markedsandel brus:

39%

Markedsandel vann:

67%

Miljø

Elektrisitetsreduksjon siden 2012: 14%
Oljereduksjon siden 2012: 33%
Restavfallsreduksjon siden 2012: 61%

Vann

Vannreduksjon siden 2012: 18,5%
Avløpsvannsreduksjon siden 2012: 27%

Antall ansatte: **1100**

Ansvarlig forbruk

Ringnes' egenproduserte, alkoholholdige produkter, merkes med en logo som synliggjør selskapets holdning til ansvarlig forbruk.

Null ulykker

Når vi omtaler ulykker i Ringnes er det kun ett tall som gjelder: 0.

ANDERS RØED

Bærekraft og lønnsomhet

Ringnes har en sterk posisjon som ansvarlig samfunns- og markedsaktør. Denne posisjonen skal vi bruke som plattform for å sikre langsiktig bærekraft i alle ledd.

Anders Røed, administrerende direktør, Ringnes AS

Å drive sin virksomhet på en bærekraftig måte, er en forutsetning for både lønnsomhet og samfunnets aksept. Lønnsomhet i seg selv er en forutsetning for bærekraft, sunn drift og langsiktighet.

Carlsberg har ambisiøse mål for sin virksomhet, også i et bærekraftperspektiv. Lønnsomhet er en forutsetning for forretningsmessig bærekraft, arbeidsplasser og en aktiv rolle i markedet og samfunnet. Samtidig er ambisjonene også for den samfunnsmessige bærekraften høye. Samfunnet og miljøet skal ikke påføres byrder eller skader. Tvert imot skal Carlsberg bidra positivt der dette er mulig, og gjøre seg fortjent til samfunnets og markedets tillit gjennom omfattende miljøhensyn, forskning og utvikling og direkte bidrag til ulik samfunnsnyttig virksomhet.

Dette synet preger også hele Ringnes. Vi skal være minst like ambisiøse, om ikke mer, fordi Norge har færre samfunnsmessige utfordringer enn enkelte andre markeder Carlsberg opererer i, og fordi man derfor kan ta et større ansvar.

Ringnes er en sunn virksomhet, med en tilfredsstillende lønnsomhet, med trygge arbeidsplasser, med sertifiseringer og reguleringer som fullt ut dekker samfunnets forventninger. Involvering og nært samarbeid mellom tillitsvalgte og ledelse, aktiv utøvelse av ansvaret ved å være en IA-bedrift er sentrale elementer i Ringnes' kultur. Ringnes er også en aktiv medspiller i samfunnet, og deltar i samfunnsdebatt og påvirkning av samfunnsutviklingen.

Dette er alt forutsetninger for å kunne arbeide med virksomhetens bærekraftige fotavtrykk i samfunnet, nasjonalt og globalt. Ringnes' virksomhet påvirker miljøet særlig gjennom bruk av energi, utslipp til vann og luft, og gjennom vannforbruk. Virksomheten påvirker også samfunnet ved at det produseres alkoholholdige

drikker, og drikker med tilsatt sukker. Ringnes' påvirkning på sunn forretningsdrift gjennom omfattende kontakt med kunder og leverandører. Ringnes har som ansvarlig arbeidsgiver også et åpenbart ansvar for å ivareta medarbeidernes sikkerhet på arbeidsplassen.

Dette er bakgrunnen for de satsingsområder Carlsberg og Ringnes har pekt ut for årene fram mot 2030, basert på samarbeid med globalt ledende institusjoner, innsikt og faktakunnskap. Vi skal ha et energi- og utslippsnivå som er meget ambisiøst. Vi skal redusere vannforbruket, og bidra til tilgang til vann i land der dette er mangelvare, vi skal arbeide for et ansvarlig forbruk av våre produkter, vi skal fortsette å bygge en kultur der moral og etikk står sterkt, og vi skal trygge våre medarbeidere slik at deres sikkerhet på arbeidsplassen ivaretas.

De programmene vi utarbeider for å oppnå dette, tar utgangspunkt ikke bare i de overordnede ambisjoner, men også i aktiv involvering blant ledere og medarbeidere, på tvers av alle avdelinger.

Ringnes har en sterk posisjon som ansvarlig samfunns- og markedsaktør. Denne posisjonen skal vi bruke som plattform for å sikre langsiktig bærekraft i alle ledd. Det skal prege all vår virksomhet, det skal prege alle deler av vår kultur.

Som et ledd i dette arbeidet, er transparens og åpen rapportering en forutsetning. Ringnes' bærekraftrapport for 2016 er den første i en utvidet og mer omfattende form. Rapporten viser at vi har oppnådd mye i løpet av fjoråret. Vi er på god vei, men ambisjonene er høye, og vi har mye å strekke oss etter. Jeg mener vi i denne og kommende bærekraftsrapporter vil vise at Ringnes er et selskap som er seg sitt ansvar bevisst, og som strekker seg langt for å leve opp til egne, markedets og samfunnets forventninger.

Anders Røed,
administrerende direktør, Ringnes AS

STRATEGI

Carlsberg om resirkulering

For å minimere miljøkonsekvensene handler det om å gjenbruke alt som benyttes. Nye, bærekraftige og miljøvennlige metoder og løsninger er blitt en forutsetning for kommersiell suksess. Det betyr at det må tenkes nytt. Det må rett og slett gjøres mer. I Ringnes og Carlsberg kalles det «Rethink». Sammen med de tre andre R-ene «Reduce», «Reuse» og «Recycle» – danner det kjernen i konsernets «4R»-tankegang.

Rethink (Tenk nytt)

Utfordrer konsernets energiforbruk, vannforbruk og bruk av emballasje.

Reduce (Redusere) – Handler om å redusere bruken av råvarer og emballasje, i tillegg til at det hele tiden søkes etter mer miljøvennlige materialer.

Reuse (Gjenbruk) – Handler om å ta i bruk metoder som gjør at blant annet emballasjemateriell, rester fra produksjonen og vann kan benyttes på nytt.

Recycle (Resirkulere) – Handler om å stimulere forbrukerne til økt resirkulering, og øke resirkuleringsgraden i egen produksjon.

STRATEGI

Knyttes opp mot globale mål

Carlsbergs og Ringnes' fire prioriterte bærekraftsområder bidrar til flere av FNs mål for bærekraftig utvikling – såkalte Sustainable Development Goals (SDG).

Carlsberg-konsernets har fire prioriteringsområder for bærekraft – energi og karbon, vann, ansvarlig forbruk og helse og sikkerhet. Disse bidrar til SDG-målene som er mest relevante for virksomheten (3,6,7,8).

For Carlsberg innebærer det at selskapet gjennomfører energieffektiviseringsaktiviteter, støtter forbyggende og behandlende tiltak for å redusere helseskader knyttet til alkoholmisbruk, forsvaret rettighetene i arbeidslivet og er en ambassadør for et trygt arbeidsmiljø for alle arbeidstakere.

Carlsberg adresserer også ytterligere to mål; SDG 12 og SDG 17 - som tar for seg ansvarlig forbruk og produksjon, og partnerskap mellom virksomheter.

Carlsberg kommer til å utdype selskapets bidrag til SDG-målene, når virksomheten senere i år offentliggjør sine nye bærekraftsmål. Innen den tid vil det også komme tydeligere frem hva Carlsberg legger i det å «tenke stort om lokale mål.»

Carlsberg-gruppens prioriterte bærekraftsområder

Ved å ta tak i selskapets fire prioriterte bærekraftsområder, blir Carlsberg en mer solid og robust virksomhet. De gir alle verdifulle bidrag til flere av de globale FN-målene for bærekraftig utvikling.

Energi & Karbon

Vann

Ansvarlig forbruk

Helse & Sikkerhet

De av FNs mål for bærekraftig utvikling Carlsberg kan påvirke mest, med utvalgte delmål:

7.3 Innen 2030 doble energieffektivitetsraten på verdensbasis.

6.4 Innen 2030 betydelig bedre utnyttelsen av vann i alle sektorer, og sikre bærekraftig uttak av og tilgang til ferskvann for å håndtere knapphet på vann og i vesentlig grad redusere antall personer som rammes av vannmangel.

3.5 Styrke forebygging og behandling av misbruk, blant annet av narkotiske stoffer og skadelig bruk av alkohol.

8.8 Beskytte arbeiderrettigheter og fremme et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle arbeidstakere, herunder arbeidsinnvandrere og særlig kvinnelige innvandrere, samt arbeidstakere i vanskelige arbeidsforhold.

Andre av FNs mål for bærekraftig utvikling som påvirker Carlsbergs virksomhet:

12.5 Innen 2030 betydelig redusere avfallsmengden gjennom forbud, reduksjon, gjenvinning og ombruk.

17.16 Styrke det globale partnerskapet for bærekraftig utvikling, som følges opp av partnerskap mellom flere interessenter med sikte på å mobilisere og dele kunnskap, ekspertise, teknologi og finansielle ressurser for å bidra til at alle land, særlig utviklingslandene, når bærekraftsmålene.

17.17 Stimulere til og fremme vel-fungerende partnerskap i det offentlige, mellom det offentlige og private og i det sivile samfunn, på grunnlag av partnerskapenes erfaringer og ressursstrategier.

Energi & karbon

28%

Reduksjon

Totalt har Carlsberg-konsernet redusert egne CO2-utslipp med 28 % siden 2010.

20%

Restavfall

Ringnes hadde en nedgang i restavfall på 20 % fra 2015 til 2016.

12,4%

Olje

Ringnes oppnådde en nedgang i oljeforbruket på 12,4 % fra 2015 til 2016.

4,5%

Elektrisitet

Ringnes reduserte elektrisitetsforbruket med 4,5 % fra 2015 til 2016.

5,6%

Diesel

På grunn av nytt kjøresystem og sjåfør opplæring, har Ringnes redusert dieselforbruket med 5,6 % fra 2015 til 2016.

PRODUKSJON

Ringnes tar klimagrep

Høsten 2016 samlet ledere i Ringnes seg til en workshop om de prioriterte bærekrafts-områdene til Ringnes og Carlsberg. Flere av forslagene som havnet på bordet var meget ambisiøse. Sommeren 2017 skal målene konkretiseres og tiltak iverksettes.

«Vi skal styre drikkevarebransjen i en mer klimavennlig retning», heter det i Ringnes' visjon, som ble vedtatt i 2016. Og selv om målene og ambisjonene fortsatt ikke er kommunisert, blåser det en grønn vind over Ringnes – noe som allerede har materialisert seg gjennom flere konkrete beslutninger og tiltak.

Den kanskje viktigste miljøbeslutningen var å innvilge midler til å bytte ut oljekjelen med en elektrisk drevet kjel. Dette skjer i løpet av 2017, og det forventes at klimaeffektene blir vesentlige. Bryggeriet har også innført et nytt energi- og vannbesparende system for maskinen som pasteuriserer drikkevarerne på bokskolonnen, noe som er både energi- og vannbesparende.

Ringnes har de siste årene lykket med å redusere restavfallet i produksjonen betydelig. Spesielt opplevde selskapet at nedgangen var stor etter overgangen til resirkulerbar emballasje – takket være mindre bruk av etiketter. Som et viktig ledd i arbeidet med restavfall, har Ringnes innledet et formelt samarbeid med Norsk Gjenvinning om avfallsflyt. Noe av det Ringnes skal se på fremover, er hvordan selskapet skal få ned bruken av resirkulerbar plast. Det arbeides også med utviklingen av en ny flaske av trefiber – som muligens kan være på markedet i løpet av 2018.

Bryggeriene har tradisjon for å selge produksjonsavfall fra ølproduksjonen til lokale bønder – som bruker dette til næringsrikt og rimelig dyrefor. I 2016 inngikk Ringnes og Carlsberg en avtale med selskapet MBP Group for håndtering av biproduktene for flere markeder i Europa.

Ringnes skal styre drikkevarebransjen i en klimavennlig retning.

DISTRIBUSJON

God kjøreplanlegging gir resultater

Sjåfør opplæring og god ruteplanlegging gir gode resultater for både Ringnes og miljøet.

Selskapet innførte i 2016 flåtestyresystemet Fleet board. Dette er et system som måler sjåførenes kjøreatferd. Riktig kjøreteknikk reduserer dieselforbruket med 5,6%, samtidig som vedlikeholdskostnadene på bilene synker.

Ruteoptimalisering

Parallelt med dette ansatte Ringnes i 2016 to personer som jobber fulltid med taktisk planlegging av kjørerutene. Mens selskapet tidligere leverte varer etter faste ruter, samler planleggerne nå inn dags-aktuell informasjon og legger opp rutene etter forholdene.

Tog og distribusjonssamarbeid

Det er et mål for Ringnes å redusere bruken av langtransport. Ringnes benytter alltid tog der det er mulig. I tillegg samarbeider selskapet med tredjeparts distributører for utkjøring lokalt – blant annet i byer som Molde og Kristiansand.

Mindre kjøring til Farris

Tidligere gikk det faste ruter fra Imsdal- og Farrisfabrikkene. Nå er mellom 70–80 prosent av trafikken fra Farris, og om lag 50 prosent av trafikken fra Imsdal, erstattet med biler som har levert gods i området, og som ellers ville returnert tomhendte tilbake til Oslo.

Faset ut Euro 3-biler

I løpet av 2016 har Ringnes faset ut selskapets Euro3-biler, som anses som mindre miljøvennlige. Bilparken består i dag av Euro 5 og Euro 6-biler. De bruker mindre drivstoff, slipper ut mindre svevestøv og er mer miljøvennlige enn forgjengerne.

Nyere biler, sjåfør opplæring og nye kjøresystemer, har redusert Ringnes' totale dieselforbruk.

EMBALLASJE

Trefiberflasker nærmere lansering

Carlsberg-konsernet har knyttet til seg eksterne partnere i arbeidet med å utvikle en ny, miljøvennlig flaske av trefiber. Det betyr at den revolusjonerende innovasjonen er enda et skritt nærmere en kommersiell realitet. Dette skjer samtidig som Carlsberg rapporterer om at flasken får positive tilbakemeldinger fra forbrukertester.

Carlsberg og Ringnes har som beskrevet tidligere i denne rapporten for alvor satt avfall og emballasje på dagsorden. Det var dette arbeidet som startet utviklingen av fiberflasken – også kjent som «Green Fiber Bottle».

I 2016 ble det etablert et samarbeid med det svenske emballasjeselskapet Billerud-Korsnäs. Med sin tilgang til råmaterialer, sin innovative innstilling og sin tydelig miljøprofil - har selskapet vært en ideell partner i dette utviklingsløpet.

Det er i ferd med å skje en revolusjon på emballasjesiden. Det forskes over hele verden på resirkulerbare og fornybare materialer. Trefiberflasken til Carlsberg er et eksempel på en nyvinning, og er fullstendig nedbrytbar i naturen.

Parallelt med at det arbeides kontinuerlig med å videreutvikle flasken, gjennomføres det hyppige forbrukertester av prototypen. Konseptet er blitt presentert på konferanser over hele verden – og mottakelsen har vært enestående positiv. Mange har lurt på hvordan flaskens materiale påvirker smaken på ølet. Carlsberg har kunnet forsikre om at kvaliteten på ølet blir bedre enn noen gang – og at nedbrytningsprosessen ikke påvirker holdbarheten.

Flasken er laget slik at den brytes ned i naturen etter to til fem år. Vanlige bokser og flasker bruker til sammenligning minst 500 år på det samme. Intensjonen med flasken er imidlertid at den skal returneres og resirkuleres på lik linje med bokser og glassflasker.

Miljøvennlige flasker og emballasje er helt sentralt i det viktige miljø- og klimaarbeidet som pågår over hele verden. Carlsberg og Ringnes ønsker å spille en rolle i dette arbeidet gjennom å tilby bærekraftig emballasje – og bidra med informasjon og kunnskap til forbrukerne.

Vann

4,6%

Nedgang i vannforbruk

Ringnes hadde en nedgang i vannforbruket på 4,6% fra 2015 til 2016.

9%

Reduksjon i relativt vannforbruk siden 2010

Carlsberg-gruppen har hatt en reduksjon i vannforbruket på 9% siden 2010. Lukkede vannrenseanlegg og mer effektiv drift er hovedårsakene til nedgangen.

11%

Avløpsvann

Ringnes hadde en nedgang i utslipp av avløpsvann på 11% fra 2015 til 2016.

4

Fire anlegg i India har fått installert avansert vannrenseanlegg.

VANN

Den store vannutfordringen

Ettersom mangel på vann er i ferd med å bli et alvorlig og økende problem for mange samfunn i verden i dag, har Carlsberg kartlagt vannforbruket ved selskapets anlegg i utsatte områder. Undersøkelsene – som er foretatt i samarbeid med World Wildlife Fund (WWF) – har fungert som et utgangspunkt for arbeidet som gjøres med å introdusere vannsparende tiltak i 2017.

Samarbeidet med WWF ble etablert i 2016, som direkte støtte til Carlsbergs globale vannforbruksstrategi og lokale bryggeriers arbeid og tilnærming til vannreducerende tiltak. WWF har lang erfaring med vannrisikoprojekter for næringslivet – og er derfor en god støttespiller i arbeidet med å utforme mål og tiltak i det videre strategiarbeidet.

15 prioriterte anlegg

Av Carlsbergs 86 produksjonsanlegg som er undersøkt av WWF, er 15 blitt kategorisert som høyrisikoanlegg. Dette er alle anlegg i de asiatiske landene India, Nepal, Kina og Vietnam.

I tillegg til å se på hvordan selskapet kan forvalte vannet på best mulig måte ved disse anleggene, vil det i 2017 bli kartlagt om det bør iverksettes tiltak ved flere anlegg i Carlsberg.

Vann

Selv om vann ikke er en mangelvare i Norge, ser også Ringnes på måter selskapet kan få ned vannforbruket. Mindre vann betyr mindre energiforbruk og et renere miljø. Som det fremkommer av tallene, har Ringnes redusert vannforbruket kraftig de siste årene – i all hovedsak drevet av overgangen til resirkulerbar emballasje – som har gjort at flaskene ikke lenger vaskes.

Ansvarlig forbruk

Merking

Ringnes har startet arbeidet med å merke alle alkoholholdige produkter med et symbol som oppfordrer til ansvarlig forbruk, og som henviser til ringnes.no/ansvarlig.

Dette arbeidet fullføres i løpet av 2017.

20%

Ringnes skal redusere sukker-volumet i sine alkoholfrie produkter med 20% innen 2020.

Sammen med en økt satsing på sunne produkter og alkoholfritt øl – danner dette Ringnes' helseløfte.

25 millioner

Sammen med en rekke andre bryggerier i Carlsberg, deltok Ringnes på Earth hour sammen med 25 millioner andre. Det internasjonale symbolinitiativet handler om at bedrifter og privatpersoner skrur av lyset i 60 minutter, for å markere at alle har et ansvar for å ta vare på miljøet.

Globalt ansvar

Sammen med en rekke andre bryggerier i verden, deltok Carlsberg og Ringnes på Global Beer Responsible Day – som handler om å gi sin støtte til ansvarlig forbruk av alkohol.

Kompetanse

Kompetanseprogrammet «Med øl i tankene», som fremmer ølkompetanse og en god og ansvarlig ølkultur, ble lansert i 2016. Flere hundre ansatte og kunder har tatt kurset.

Sukkerfritt

Ringnes portefølje blir stadig mer sukkerfri. Tre fjerdedeler av selskapets alkoholfrie portefølje er nå uten tilsatt sukker, og sukkerfrie Pepsi Max er den mest solgte brusen i norsk dagligvarehandel.

ANSVARLIG FORBRUK

Nytes, ikke misbrukes

Ifølge tall fra Verdens helseorganisasjon (WHO) dør det hvert år 3,3 millioner mennesker som følge av alkohol. Det er 5,9 prosent av alle dødsårsakene i verden. I tillegg er det et faktum at sukker, en annen viktig ingrediens i en del av Ringnes' produkter, også er en av hovedkildene til livsstilssykdommer som diabetes og overvekt.

Ringnes følger, og deltar i, debatten som pågår om helse, sukker, overvekt og alkohol. Et fornuftig inntak av vann- og brusprodukter, kombinert med normal fysisk aktivitet, gir ingen negative helsevirkninger. Mange mener at dette også gjelder alkohol som nytes i ansvarlige mengder og former. Alkoholmisbruk og overvekt er imidlertid av norske helsemyndigheter trukket frem som to av de mest alvorlige livsstilsutfordringene.

Selv om de aller fleste nyter øl i fornuftige mengder, er det dessverre en del mennesker som misbruker alkohol. Dette går ut over dem selv, deres barn, deres familier og venner – i tillegg til at det påfører samfunnet enorme kostnader hvert eneste år. Ringnes skal ikke være holdningsløse til de negative konsekvensene noen av selskapets produkter ved misbruk indirekte påfører samfunnet.

Derfor står helse sentralt i Ringnes' arbeid med produkter og produktutvikling – og i 2016 vedtok Ringnes et helseløfte som forplikter selskapet til å redusere sukkermengden i produktene, samt øke satsingen på alkoholfrie øl-alternativer.

Ringnes har store ambisjoner innen alkoholfritt-kategorien. I dag står flaggskipene Munkholm, Ringnes vørterøl og Carlsberg Non alcoholic for til sammen 60 prosent av alkoholfrittmarkedet. Og i 2016 ble den sukkerfrie brusen Pepsi Max Norges mest solgte brus i dagligvarehandelen.

Nytes ansvarlig

Ringnes merker alle sine alkoholholdige øl med logoen Nytes ansvarlig. Gjennom Nytes ansvarlig ønsker selskapet å vise omverdenen at selskapet tar avstand fra fyll og misbruk av alkohol, promillekjøring, salg av alkohol til mindreårige og at selskapet anbefaler gravide å holde seg borte fra alkohol.

Nytes ansvarlig er mer enn bare en logo. Nytes ansvarlig får betydning for hvordan Ringnes merker sine produkter, hvordan de lærer opp butikker og utesteder og måten selskapet henvender seg til forbrukerne. Ansvarlighet er et uttrykk som alltid skal prege Ringnes' virksomhet og beslutninger.

HELSE

Ringnes' helseløfte

Innen utgangen av 2020 skal Ringnes redusere sukkerinnholdet i selskapets alkoholfrie produkter med hele 20% – noe som tilsvarer en årlig reduksjon på 700 tonn sukker.

Helse har vært på agendaen i Ringnes i lang tid. I 2016 ble dette arbeidet konkretisert gjennom et eget helseløfte.

Ringnes ønsker også å drive veksten innen alkoholfri øl, klasse A. Målet er å bidra til at den totale andelen alkoholfritt øl i Norge øker.

Det er et stort helsefokus i Ringnes, og en betydelig andel av selskapets innovasjoner er sunnere enn produktene de erstatter. Norge er allerede verdensledende når det kommer til lettbrus – noe som har bidratt til at mer enn tre fjerdedeler av Ringnes' alkoholfrie portefølje er uten tilsatt sukker.

Ringnes intensiverer arbeidet med å lansere både sunne og sunnere produkter de neste årene, og helse blir en naturlig del av innovasjonsprosessen.

75 prosent av Ringnes' alkoholfrie portefølje er uten tilsatt sukker.

**Tørst etter
det beste**
Menneskene, merkevarene, øyeblikkene.

I Ringnes' visjon, Tørst etter det beste, heter det blant annet at selskapet skal styre drikkevarebransjen i en sunnere retning.

Bransje- reduksjon

Norske helsemyndigheter og NHO Mat og Drikke samarbeider om sukkerreducerende tiltak for mat- og drikkevarebransjen. Sammen med Tine, Lerum og Coca-Cola, har Ringnes vært en engasjert medspiller og bidratt med å definere et måltall for sukkerreduksjon i drikkevarer fram mot 2020.

KOMPETANSE

Med øl i tankene

I 2016 lanserte Ringnes kompetanseprogrammet «Med øl i tankene» for kunder og egne ansatte. Målet er at bedre kunnskap om øl og øl til mat skal bidra til en enda bedre og mer ansvarlig ølkultur i Norge.

Det siste året har om lag 200 medarbeidere i Ringnes tatt programmet. 180 av disse har etter avlagt eksamen kunnet titulere seg som ølambassadører, mens tyve håndplukkede medarbeidere har fått anledning til å fordype seg i faget og utdanne seg til ølsommelierer. Programmet, som er kvalitetssikret av to høyskoleprofessorer og eksterne ølsommelierer med utdanning fra internasjonale skoler, er blitt en stor suksess.

Flere av Ringnes' kunder i Uteliv har gjennomført de lavere nivåene av kurset, mens andre har meldt sin interesse. I høst vil flere av de største kjedekundene i uteliv sende ansatte på øl-ambassadør- og sommelierkurs. Det planlegges også kurs for ansatte i de store dagligvarekjedene. Interessen har vært så stor at Ringnes nå har etablert en egen kompetanseavdeling for å kunne håndtere etterspørselen.

Tilveksten av nye ølsorter og mikrobryggerier har bidratt til at interessen for øl bare vokser.

I Ringnes har en rekke medarbeidere gjennomført bryggerimesterutdannelsen ved Bryggerihøyskolen i København. Selskapet ser det derfor som naturlig å ta en ledende rolle som kunnskapsformidler. Målet med kurset er at Ringnes' ansatte skal være profesjonelle, ansvarlige og gode Ringnesambassadører – med engasjement, trygghet og stolthet for ølfaget. Selskapet har også en ambisjon om at et kompetanseløft skal bidra til at øl blir et naturlig alternativ til middager i stedet for vin, og at fokuset flyttes fra kvantitet til kvalitet når øl diskuteres.

Det har skjedd en enorm kompetanseutvikling de siste årene – noe også de små bryggeriene skal ha mye av æren for. Ringnes er overbevist om at selskapets kanskje mest effektive bidrag til ansvarlig forbruk, er å lære opp forbrukere og kunder til hvordan de skal nyte, ikke misbruke sin øl. Dette er også noe «Med øl i tankene» vektlegger.

Flere hundre ansatte i Ringnes og kunder av selskapet har gjennomført ølkompetansekurset «Med øl i tankene».

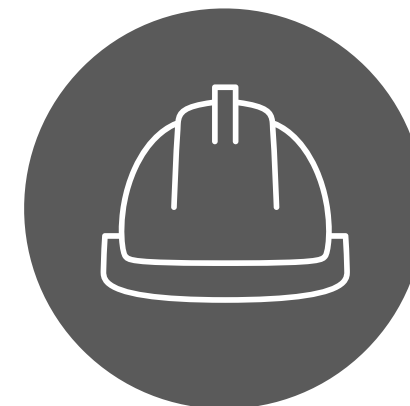
Etter å ha fullført studiet skal ambassadøren:

- Kunne fremme en mangfoldig og ansvarlig ølkultur
- Kunne anbefale riktig øl til ulike situasjoner og sette sammen en god drikke- meny til mat
- Kunne beskrive ølsmaker og ølstiler, og forstå og formidle hvordan de ulike ølene skal serveres.

De som gjennomfører ølsommelierprogrammet vil i tillegg få ekstra god kunnskap om ølstiler/øltyper og øl og mat, og brygging, ingredienser og historie.

Helse & sikkerhet

Målet er null alvorlige ulykker!

Alle medarbeidere er forpliktet til å varsle om farlige forhold i selskapet – og til å følge opp at risikoelementer fjernes.

4 HMS-baserte kampanjer iverksettes årlig for å opprettholde nødvendig fokus.

326

potensielt farlige forhold ble rapportert i Ringnes i 2016 – og bidro til økt trygghet for alle.

Nye regler og retningslinjer introduseres i 2017

Nulltoleranse for brudd på sikkerhetsforskrifter.

TRYGG TRAILER

Ringnes tar grep om trafikksikkerheten

I 2016 ble Ringnes en del av Statens vegvesen-programmet Trygg trailer. Kort fortalt går det ut på at selskapet skal utføre egenkontroll av trailerne som kjører til og fra anlegget på Gjelleråsen.

Utnevnte medarbeidere blir kurset i hvordan slike kontroller skal gjennomføres. Det de sjekker er at kjøretøyene har dekk og kjetting som er i henhold til forskriftene – og at kjøretøyet ellers er i god og forsvarlig stand. Ringnes bestemmer selv hvor mange kontroller selskapet gjennomfører.

Medarbeidere i Ringnes kontrollerer at bilene som ankommer anlegget er i forskriftsmessig stand.

Trafikksikkerhet i sentrum

Ringnes har installert alkoholåser i alle lastebilene og iverksatt en rekke tiltak for å få ned antall ulykker. Det har vært en suksess.

Det har ikke vært rapportert inn noen alkoholrelaterte ulykker, etter at selskapet monterte alkoholåser i alle lastebilene og varebilene i 2010. I tillegg til alkoholåsene, har Ringnes innført obligatorisk opplæring av sjåførene i økonomisk og ansvarlig kjøreatferd. Det er også installert et program i bilene som logger bilenes kjøreatferd (Telematics system).

Og tiltakene har gitt resultater. Antall ulykker i Ringnes er redusert med 10 prosent de siste seks årene. I samme periode er dieselforbruket redusert med om lag åtte prosent.

ANSVARLIG FORRETNINGSDRIFT

Det etiske kompasset

Uansett hvilket mål medarbeiderne i Ringnes og Carlsberg skal nå, så skal de alltid navigere etter konsernets etiske kompass.

Kompasset ble introdusert i 2016, som en del av Carlsbergs SAIL'22-strategi. Det består av regler, retningslinjer og dilemmatruening, som sikrer at medarbeiderne opptrer forretningssmessig og profesjonelt i alle sammenhenger der de representerer selskapet.

Som ansvarlig markedsleder skal Ringnes alltid opptre på en god måte og i tråd med gjeldende retningslinjer. Gjennom introduksjonen av konsernets kompass ble alle holdnings- og adferdsstyrende rutiner samlet

I løpet av 2017 vil alle medarbeidere i Ringnes introduseres for selskapets kompass.

og presentert for medarbeiderne i en opplæringspakke, som blant annet består av:

Retningslinjer for etikk og opptreden

Sentralt er de etiske retningslinjene for hvordan medarbeiderne skal opptre. I opplæringen fokuseres det på konkrete dilemmaer medarbeiderne kan bli stilt overfor, og hvordan det forventes at de løser disse.

E-læringskurs innen etikk er obligatorisk for alle ansatte i selskapet.

Policies

Gjennom policies for hvordan man skal utføre driften i selskapet, tydeliggjøres hvilke krav Ringnes og Carlsberg stiller til sine medarbeidere, leverandører, kunder og andre samarbeidspartnere. Policiene dekker områder som å sikre like konkurransevilkår, og å ikke akseptere bestillinger og korrupsjon.

Varsling

For at det skal bli enklere for ansatte å rapportere om potensielle brudd på våre policies, innføres et nytt initiativ kalt «Speak Up», som er en ytterligere forbedret versjon av det interne varslingsystemet.

Gjennom 2017 vil alle medarbeidere gå gjennom trening i bruk av selskapets kompass!

RINGNES²²

Leve i tråd med vårt kompass

Våre retningslinjer og policyer

 RETNINGSLINJER FOR ETIKK OG OPPTREDEN

Våre "Retningslinjer for etikk og opptreden" inneholder 14 retningslinjer som alle i selskapet skal kjenne til, og etterleve.

 POLICYER OG INSTRUKSER

Alle ansatte er ansvarlige for å sette seg inn i, og følge, våre policyer og instruksjoner for eget arbeidsområde.

 SPEAK UPI

Ureglementert adferd og potensielle brudd på våre retningslinjer og policyer, kan rapporteres til:

- Leder eller HR
- På mail til SpeakUp@Carlsberg.com
- Anonymt på tlf. 800 18 333 (kode 92516)

RINGNES²²
Part of the Carlsberg Group

Cody viser vei

Gjennom opplæringen i retningslinjene for etikk og opptreden, vil alle medarbeidere bli kjent med Cody, elefanten som har fått oppdraget med å formidle dette viktige temaet til alle Carlsbergs 42 000 ansatte.

I det digitale opplæringsprogrammet presenteres medarbeiderne for 14 temaer, som blant annet berører ansvarlig forbruk, bestillinger og korrupsjon. Deretter utfordrer Cody deltakerne til å løse ulike dilemmaer sammen med ham.

Etter å ha gjennomgått Cody-kurset, skal deltakerne vite hva det betyr å leve etter konsernets kompass. De vil også forstå at gal opptreden kan skade både merkevarene og selskapet.

Ansvarlig drift

AAA

Vår kulturelle plattform

Alignment (avstemme), Accountability (ansvarliggjøre) og Action (agere), er de tre A-ene i Carlsbergs nye, kulturelle plattform.

Den ble lansert i 2016 og blir forankret i de ulike markedene gjennom hele 2017.

Inkluderende arbeidsliv

I Ringnes fokuseres det på nærvær – ikke fravær.

I 2016 hadde selskapet en nærværsprosent på 94,11. Det er omtrent identisk med de to foregående årene, da nærværsprosenten var på 93,14 (2015) og 94,11 (2014).

Ringnes vektlegger forebyggende arbeid for å sikre gode arbeidsforhold for den enkelte medarbeider. Sentralt i Ringnes' strategier og prosesser er involvering, dialog og medbestemmelse.

Ringnes er tilsluttet avtalen om Inkluderende arbeidsliv (IA). Avtalens overordnede mål er å forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærværet, bedre arbeidsmiljøet - og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet.

Fire år med Muligheten

For fjerde året på rad kunne Ringnes for jul tilby en elev ved Kuben VGS verdifull arbeidserfaring og oppfølging gjennom Ringnes-programmet Muligheten.

Muligheten handler om å gi elever som står i fare for å ikke fullføre utdannelsen, arbeidspraksis og oppfølging. Målet er at programmet skal gjøre dem bedre rustet til å fullføre utdannelsen og gå inn i arbeidslivet.

Ringnes viderefører programmet i 2017.

2016, Amir

2015, Sebastian

2017, Robin

OMSTILLING OG OVERTALLIGHET

Alle skal tilbake i jobb

Ringnes har de siste årene gjennomført flere store omstillingsprosesser. Noen av disse har dessverre også medført overtallighet.

Ringnes har som uttalt mål at alle overtallige skal hjelpes til å komme tilbake i jobb så fort som mulig. Som et sentralt element for å nå denne ambisjonen er Personalhuset Ringnes (PRI). PRI ble etablert i 2007 etter initiativ fra fagforeningen NNN.

Ordningen benyttes ved alle omstillinger i Ringnes som medfører overtallighet. Ordningen har vært en stor suksess. Nær 100 prosent av dem som har vært gjennom PRI, har kommet raskt tilbake i jobb.

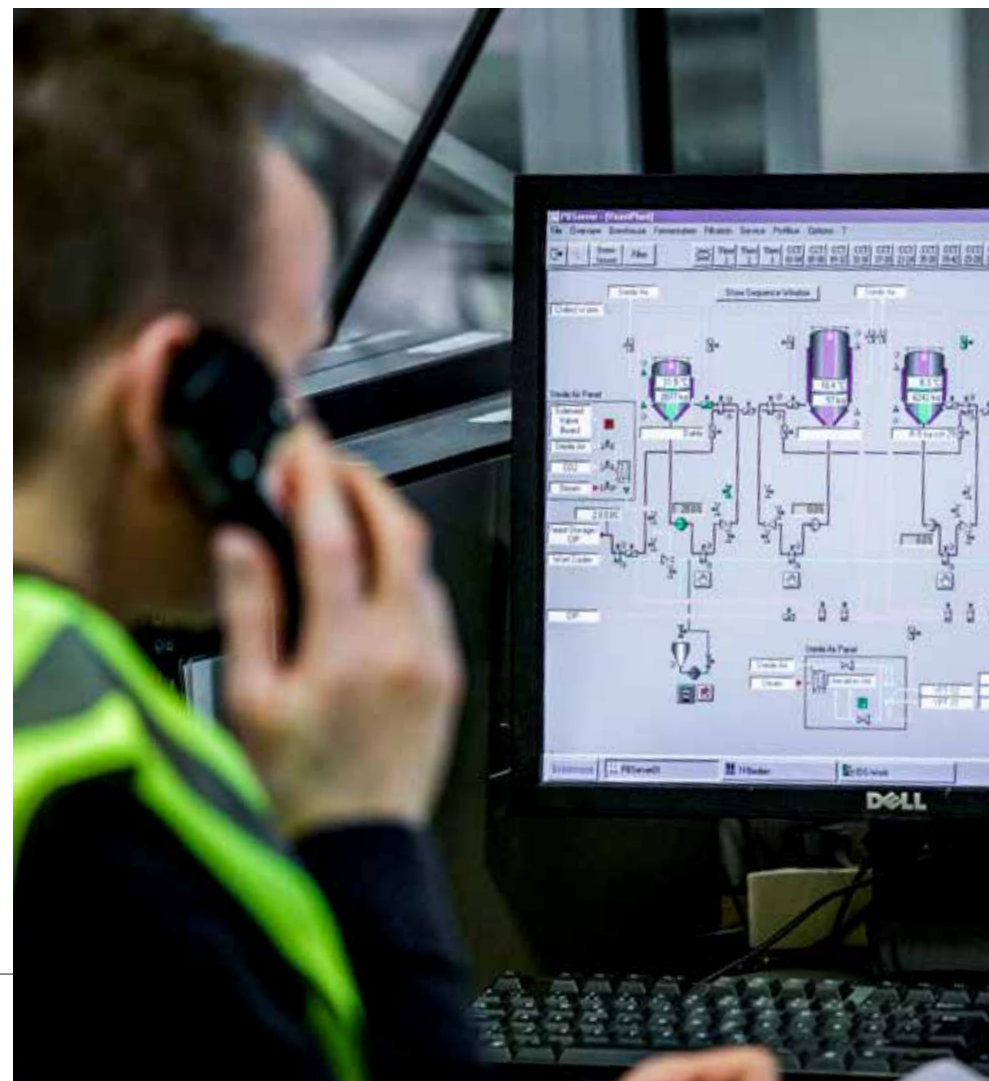
I PRI tilbys overtallige karriererådgiving, individuell oppfølging og annen aktuell bistand i jobbsøkerprosessen. Arbeidet med å finne ny jobb utgjør en fulltidsoppgave for de overtallige. De overtallige blir formelt ansatt i PRI og får lønn i perioden de er tilknyttet selskapet.

Det tilbys ikke sluttpakker til overtallige. I stedet brukes midlene til å finne nytt arbeid til dem som mister jobben. På denne måten kan ressurser solidarisk benyttes der det er mest behov for dem.

Personalhuset Ringnes (PRI)

Totalt har 177 overtallige i Ringnes vært gjennom PRI siden 2008. Av dem har 95 prosent fått ny jobb, startet på studier, gått av med pensjon eller gått over i annen offentlig støtteordning (ufør etc). Kun fem prosent av de som har vært gjennom PRI er blitt arbeidsledige etter utløpet av perioden.

I stedet for sluttpakker, blir overtallige i Ringnes ansatt i Personalhuset Ringnes. Målet er å komme raskt ut i fast jobb igjen.

SAMFUNNSØKONOMI

Viktig samfunnsbidrag

Carlsberg publiserte i mars 2017 en samfunnsbidragsrapport som viser at konsernets økonomiske bidrag til samfunnet var betydelig i 2016.

Dersom man teller arbeidsplasser som direkte og indirekte skapes som følge av Carlsberg-konsernets globale virksomhet – blir det totale antall arbeidsplasser hele 447.000. Dette inkluderer Carlsbergs 41.000 egne ansatte. Det totale offentlige bidraget er på 105 milliarder danske kroner – 130 milliarder norske kroner – gjennom direkte og indirekte næringer.

Carlsberg-konsernet sysselsetter mer enn 41.000 mennesker, hovedsakelig i Vest-Europa, Øst-Europa og Asia. I alle markedene bidrar konsernet økonomisk gjennom arbeidsplasser, vekst og inntekter til staten og lokalsamfunnet.

Noen utdrag fra rapporten:

En Carlsberg-ansatt genererer i gjennomsnitt ytterligere ti arbeidsplasser i relaterte næringer. I snitt kommer fire av disse fra landbruket og andre leverandører, fem kommer fra servicenæringen og én kommer fra handelsnæringen.

Carlsbergs totale skattebidrag fra de ulike markedene selskapet opererer i, var 38 milliarder danske kroner i 2016 – tilsvarende 47 milliarder norske kroner.

=

1

For hver Carlsberg-ansatt genereres...

+

+

5

jobber i hotell- og servicenæringen

4

fra andre leverandører inkludert jordbruk

1

innen handelsnæringen

RINGNES
Part of the Carlsberg Group

**Tørst etter
det beste**

Menneskene, merkevarene, øyeblikkene.